

Boren aardwarmte Erica onzeker

JOOST DE LA COURT

► *vervolg van voorpagina*

ERICA - De acht glastuinders in Erica die samen een aardwarmteproject willen opzetten, kampen met tegenslag. De proefboring is vijf maanden uitgesteld.

Oorzaak van de vertraging is onduidelijkheid over de opbrengst van de warmwaterbron die de tuinders willen aanboren. TNO rekent voor de subsidieverstrekker met 15,7 megawatt warmteopbrengst en voor de verzekeraar van de boring met 12,2 megawatt. Ingenieursbureau IF Technology gaat nu voor de tuinders na wat de werkelijke opbrengst is.

‘Dat verschil in te verwachten

warmteopbrengst heeft gevolgen voor de subsidie en dus voor het hele financiële plaatje’, zegt mede-initiatiefnemer Rien van Geel. ‘Wat in het begin was verwacht, was super. Ook de bank was er tevreden mee.’ Met het project is in totaal zo’n 20 miljoen euro gemoeid.

UITKOMSTEN

De verschillen in opbrengstverwachting zijn volgens Van Geel te groot om het ondernemersrisico aanvaardbaar te maken. Volgens de chrysantenkweker moet overleg tussen IF Technology en TNO helderheid brengen over welke opbrengst wel kan worden verwacht. ‘Boren naar aardwarmte is zo al onzeker genoeg. Van

■ Geschil opbrengst

■ Verzekering te kort

de negen putten die nu zijn in Nederland zijn geslagen, functioneert er tot nog toe maar één.’

De acht tuinders zitten niet alleen met onduidelijkheid over de warmteopbrengst, ook verzekerings technisch ligt het project lastig. De opbrengstverzekering die ze voor het boren moeten afsluiten, loopt tot het moment dat een warmwaterput functioneert. Wat er daarna gebeurt, is voor rekening van de afnemers zelf. Omdat in Zuidoost-Drenthe, net als in Twente, relatief veel zout in de bodem zit, kan dat op den duur een bedrei-

ging vormen voor de installatie.

‘Als de bodem rond het aanzuigdeel dichtslibt met zoutafzetting, kun je er niet bij. En dat kan best pas na een half jaar of een jaar optreden. Dan zit je met een onrendabele investering waar we zelf aansprakelijk voor zijn’, licht Van Geel toe. ‘Wat dat betreft zitten we hier in de verkeerde hoek van Nederland.’

DOORZETTEN

De acht Drentse tuinders verwachten een dezer dagen in ieder geval duidelijkheid over de opbrengstverwachting van de boring. Dan beslissen ze of ze het project doorzetten. Van Geel blijft intussen optimistisch: ‘Vooralsnog willen we in maart gaan boren.’

CU'er Anja Haga: niet alles vastleggen in controleregels

REITSUM - Statenlid Anja Haga van de ChristenUnie liep afgelopen week stage bij vier agrarische bedrijven in Friesland. Woensdagavond leerde ze koeien melken bij Oege (links) en Gré Hoekstra in Reitsum. ‘Het was de eerste keer dat ik zo dicht bij een koe stond. Het was best zwaar voor je armen. Omdat ik vrij klein ben, moest ik op mijn tenen staan.’ Haga is sinds 2011 woordvoerder landbouw in de Friese Staten. Naar aanleiding van het bezoek aan de LTO Noord-leden komt ze met een actieplan dat ze dit najaar aan de gedeputeerde overhandigt. ‘Volgend jaar staan er veel landbouwpunten op de agenda, zoals het GLB, maar ook de verzilting in de landbouw. Wat ik steeds weer hoor van de boeren, is dat er echt minder regels moeten komen. Wij als politici moeten niet alles vast willen leggen in controleregels’. Ook wil de CU-fractievoorzitter windenergie onder de aandacht brengen.

Foto: Bram Buruma

Samenwerking brengt afval tot waarde

IDA HYLKEMA

SINT NICOLAASGA - De fusiegemeente De Friese Meren is van start gegaan met de proef ‘Agrarisch Groenstation’. Het groenafval van de gemeente wordt daarbij tot compost verwerkt op twee agrarische bedrijven. Vrijdag was er een informatiemiddag bij deelnemers Richard en Martzen Jellesma in Sint Nicolaasga.

De proef is een samenwerking tussen gemeente en de twee agrariërs. Naast Jellesma doet de familie Dijkstra in Rottum aan het project mee. ‘Juist deze samenwerking is redelijk uniek’, vertelt Henri Holster van Wageningen UR, die de proef begeleidt. ‘Er zijn wel meer gemeenten die het groenafval tot compost verwerken, maar niet in deze vorm. Deze proef kan daarom een voorbeeld voor andere gemeenten en boeren zijn.’

De gemeente brengt het groen dat vrijkomt bij het beheer van bermen, sportvelden en plantsoenen en sloten en vijvers naar de twee locaties.

Hier wordt het op ruggen (‘rillen’) gezet en met een speciale machine een tot twee keer per dag omgezet. Hierdoor wordt het groenafval door aerobe bacteriën omgezet in compost, de zogenoemde CMC-techniek. Dit levert een stankvrije omzetting op en compost van hoogwaardige kwaliteit, die kan worden gebruikt om de bodemvruchtbaarheid te verbeteren. ‘De boer doet mee voor een betere bodemvruchtbaarheid, terwijl de gemeente het groenafval dicht bij huis kan afzetten en verwerken. Dit

levert voor beide partijen voordeel op’, legt Holster uit.

WET- EN REGELGEVING

De economische verdeling van deze winst is onderdeel van de proef, evenals de inpassing van de compostering in de bedrijfsvoering, het composteringsproces zelf en de aanvoer van de grondstoffen. De gemeente moet erop toezien dat de kwaliteit van het groen goed is en dat er geen zwerfvuil en dergelijke tussen zit. Ander onderdeel van de proef is de wet- en

regelgeving. Een Agrarisch Groenstation heeft te maken met verschillende (Europese) regels op het gebied van milieu en ruimtelijke ordening. ‘Vanuit de Europese regelgeving moeten we proberen meer ruimte voor dergelijke initiatieven zien te krijgen’, zegt Holster. Om de regelgeving niet te ingewikkeld te maken en de kwaliteit van het aangeleverde materiaal beter in de hand te houden, wordt er geen gft-afval van burgers in het Agrarisch Groenstation verwerkt. Ook wordt er geen dierlijke mest bijgemengd.

De gemeente en de twee boeren hebben afspraken gemaakt voor een samenwerking van vijf jaar. Wageningen UR ondersteunt de proef voor twee jaar. ‘We doen geen grootschalig onderzoek, maar faciliteren het proces’, legt Holster uit. De fusiegemeente De Friese Meren (Lemsterland, Gaasterlân-Sleat en Skasterlân) ondersteunt de proef omdat het ‘een treffend voorbeeld is van het cradle tot cradle principe en het sluiten van lokale kringlopen en daarmee ook het streven naar een zo duurzaam mogelijke samenleving’.

advertentie

Steeds meer leden profiteren van collectieve inkoop van propaangas bij OK Gas. U ook?

www.ltocommerce.nl/propaangas
of bel voor een afspraak: 088 888 67 77

OK GAS

LTO Commerce

Kalverfokclub Garyp wint

OENTSJERK - Kalverfokclub ‘Foar út is ús doel’ Garyp & Oudega pakte donderdag de eerste plaats in de strijd om de beste bedrijfscollecties op Veekeuring Fryslân in Oentsjerk. De Twaling van Sneek/Heeg werd tweede. In de individuele strijd zegevierde bij de oudere kalveren Roverhoekster Hendrika (v. Stoneden Deetour Red) van maatschap Hoekstra in Aldtsjerk. Reservekampioen werd Sondeler Tamar 8976 (v. Danilo) van Jacobus Eppinga uit Sondel. Bij de middenklasse kalveren ging de hoogste eer opnieuw naar een Danilo-telg uit de stal van Eppinga. Ditmaal met Sondeler Sjoukje 8991. Haar secundante werd Lucky Holsteins Imke (v. Alexander) van Lucky Holsteins uit Noordwolde.

Nieuwe overslag graan

COEVORDEN - Overslagbedrijf Graaco in Coevorden heeft een nieuwe graanterminal in gebruik genomen. De installatie is direct aangesloten op zowel het Nederlandse als het Duitse spoorwegennet. Het bedrijf doet vooral overslag van granen uit de Rotterdamse haven of uit Oost-Europa. Na het lossen wordt het graan opgeslagen in Coevorden. Daar is nu plek voor 18.000 ton. Volgens Graaco-directeur Ben Blog is Coevorden de perfecte vestigingslocatie. ‘Niet alleen vanwege het spoor, maar ook omdat we in het hart zitten van de mengvoerindustrie van het noorden van Nederland en Duitsland.’

Aardappels voor Máxima

EMMELOORD - De eerst geoogste aardappelen van Noordoostpolder gaan volgend seizoen naar het koningspaar. Een biologisch geteelde aardappel trok in juni de aandacht van koning Willem-Alexander en koningin Máxima tijdens hun kennismakingstournee. Máxima werd toen een eerste kistje van de nieuwe oogst beloofd. Burgmeester Aucke van der Werff van Noordoostpolder schreef daarna het paar dat Noordoostpolder graag elk jaar de eerste aardappelen wil aanbieden.

Olifantsgras groeit op veen

ZEGVELD - De miscanthus op het perceel bij VIC Zegveld heeft tijdens het tweede groeiseizoen al een hoogte van 3 meter bereikt. Dat meldt innovatiemanager Frank Lenssinck. Wel zijn er grote verschillen tussen de vorig jaar (juni 2012) aangeplante percelen waar te nemen. Uit ervaring van andere deelnemers van praktnetwerk ‘Slaap Zacht’ blijkt dat het olifantsgras op nattere grond duidelijk achterblijft. Een goede voorbewerking van de grond, onkruidbestrijding en het juiste vochtgehalte van de grond bij aanplant zijn essentieel voor een goede opkomst in het tweede groeiseizoen.

Schap uit Waterschapshuis

VEENDAM - Waterschap Hunze en Aa's stapte uit het Waterschapshuis. Dat is de overkoepelende organisatie die verantwoordelijk is voor de computersystemen van alle Nederlandse waterschappen. Door uit deze samenwerking te stappen, loopt het waterschap geen risico als projecten mislukken, stelt Hunze en Aa's. ‘Bovendien hebben we aangevoeld dat we flexibeler, sneller en goedkoper kunnen werken met minimaal dezelfde kwaliteit.’ In de toekomst zoekt het waterschap voor ICT-projecten samenwerking met regionale partners.

Gelderse gans fors terug

ARNHEM - Gedeputeerde Staten van Gelderland wil het aantal ganzen jaarlijks met dertig- tot veertigduizend terugbrengen. GS stelde dinsdag vast welke maatregelen zij uitgewerkt wil zien in het ganzenbeheerplan van Faunabeheerheid Gelderland.